

کد سند: PEBRO182-01

تاریخ تدوین: ۱۴۰۴/۱۲/۰۱

تاریخ ابلاغ آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۱۲/۱۰

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۱۲/۰۱

آموزش به بیمار

التهاب روده

کلینیک پرستاری آموزش سلامت همه روزه به جز تعطیلات پاسخگوی سؤالات شما در رابطه با (دیابت، فشارخون، دیالیز، مراقبت های پس از جراحی، مراقبت های قبل و بعد از زایمان، مراقبت از نوزاد...) می باشد:
05138042027

من را اسکن کنید

VELAYAT HOSPITAL

واحد آموزش به بیمار

بیمارستان ولایت

• جلوگیری از تماس با افراد بیمار

• اطمینان از دمای مناسب محیط و تغذیه منظم

علائم هشدار برای مراجعه فوری

در صورت مشاهده‌ی هر یک از علائم زیر باید فوراً به اورژانس یا پزشک مراجعه شود:

- نفخ علامت‌دار یا سفتی شکم
- استفراغ مکرر یا سبز رنگ
- وجود خون در مدفوع یا مدفوع سیاه
- تب یا افت حرارت بدن
- بی‌حالی، خواب بیش از حد یا کاهش اشتها

با آرزوی سلامتی و بهبودی شما

آدرس سایت بیمارستان ولایت:

<https://velayat.mums.ac.ir/>

منبع:

<https://medlineplus.gov>

منبع: نلسون ۲۰۲۴

- در نوزادان بدون جراحی: تغذیه باید آرام، با فواصل منظم و حجم کم باشد. در صورت بروز نفخ، استفراغ یا مدفوع غیرعادی باید فوراً پزشک مطلع شود.

مراقبت از شکم و پوست

هر روز شکم نوزاد را مشاهده کنید:

- نباید متورم، سفت یا در لمس دردناک باشد.
- اگر ظاهر براق، قرمز یا حساس شد فوراً مراجعه کنید.
- در صورت وجود استوما (دهانه خروجی روده از پوست):
- محل را با گاز تمیز و خشک نگه دارید.
- مراقب تغییر رنگ پوست اطراف باشید (قرمزی یا ترشح نشانه عفونت است).
- نحوه تعویض کیسه استوما را باید در بیمارستان یاد بگیرید.

پیگیری رشد نوزاد

نوزادان مبتلا به انتروکولیت نکره‌وزان ممکن است دچار مشکلات رشد یا هضم غذا شوند. بنابراین باید طبق برنامه زیر تحت نظر باشند:

- ویزیت منظم توسط متخصص کودکان یا گوارش نوزادان
- کنترل وزن، قد، و علائم تغذیه
- بررسی مدفوع و حرکات روده

بهداشت و پیشگیری

- شست‌وشوی دقیق دست‌ها پیش از تماس با نوزاد
- ضدعفونی وسایل تغذیه، بطری‌ها، پمپ دوش شیر

این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد بیماری فرزند شما است که رعایت آنها به بهبودی وی کمک می کند. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده در آن سلامت کودک دلبندتان را باز یابید.

انتروکولیت نکروزان چیست؟

انتروکولیت نکروزان یکی از بیماری های خطرناک دستگاه گوارش در نوزادان، به ویژه نوزادان نارس است. در این بیماری، بخشی از دیواره روده دچار التهاب شدید می شود و ممکن است آسیب ببیند یا حتی از بین برود. پیشرفت سریع بیماری می تواند باعث سوراخ شدن روده و عفونت شدید شکمی و خونی شود.

علل و عوامل خطر این بیماری چیست؟

علت دقیق انتروکولیت نکروزان مشخص نیست، اما چند عامل در بروز آن نقش مهمی دارند:

- **نارس بودن نوزاد:** بیش از ۹۰٪ موارد در نوزادان نارس رخ می دهد.
- **قطع جریان خون روده ای** (به دلیل افت اکسیژن یا مشکلات قلبی).
- **تغذیه با شیر خشک زودهنگام و زیاد.**
- **عفونت ها** (باکتریایی یا ویروسی).
- **رژیم تغذیه نادرست یا نامتناسب با سن نوزاد.**
- **استرس های جسمی** (مانند زایمان سخت یا نیاز به اکسیژن زیاد پس از تولد).

علائم انتروکولیت نکروزان چیست؟

میکروبها باعث آسیب جدار روده نوزاد می شوند. در نتیجه نوزاد دچار احتباس گاز در روده و اتساع شکم شده و قادر به تحمل تغذیه نیست. همچنین با توجه به شدت بیماری نوزاد دچار علائم دیگری مانند علائم زیر می شود:

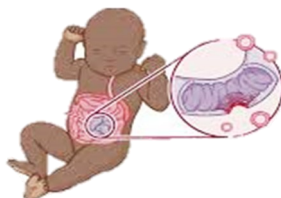
- وجود خون در مدفوع یا تغییر رنگ مدفوع (تیره یا قرمز)
- استفراغ، گاهی به رنگ سبز یا زرد
- بی حالی، کاهش فعالیت، یا تغذیه ضعیف
- تغییر دمای بدن – گاهی تب یا افت حرارت
- توقف حرکات روده یا عدم اجابت مزاج

در موارد شدید، شکم نوزاد سفت، براق و دردناک می شود.

چگونه انتروکولیت نکروزان تشخیص داده می شود؟

پزشک با ترکیبی از علائم بالینی و آزمایش ها بیماری را تشخیص می دهد:

- **عکس برداری شکم** نشان دهنده وجود گاز در دیواره روده یا شکم
- **آزمایش خون:** بررسی عفونت، کاهش پلاکت ها
- **معاینه بدنی دقیق شکم نوزاد**
- گاهی از **سونوگرافی شکم** نیز برای بررسی آسیب و جریان خون روده استفاده می شود.

این بیماری چگونه درمان میشود؟

وابسته به شدت بیماری، درمان ممکن است به یکی از دو شیوه انجام شود:

درمان محافظه کارانه (در موارد خفیف تا متوسط)

- قطع تغذیه دهانی نوزاد و تغذیه وریدی (تزریق سرم و مواد غذایی از رگ)
- قرار دادن لوله در معده برای خروج هوا و کاهش فشار
- مصرف آنتی بیوتیک ها برای مقابله با عفونت
- مراقبت دقیق از مایعات بدن و کنترل وضعیت عمومی نوزاد

درمان جراحی (در موارد شدید)

اگر روده سوراخ شود یا با درمان دارویی بهتر نشود، جراحی لازم است:

- برداشتن بخش های آسیب دیده ی روده
- گاهی لازم است روده به صورت موقتی خارج و به پوست شکم وصل شود (استوما) تا بعداً ترمیم گردد.

آموزش هنگام ترخیص نوزاد

تغذیه نوزاد

- اگر نوزاد جراحی شده یا استوما دارد: تغذیه معمولاً با حجم های بسیار کم و تدریجی شروع می شود. پزشک یا پرستار نحوه تغذیه از طریق دهان یا لوله را آموزش می دهد. شیر مادر بهترین گزینه است؛ حتی اگر مادر نتواند مستقیماً شیردهی کند، می تواند شیر خود را دوشیده و از طریق لوله یا بطری به نوزاد بدهد.

از دادن شیر خشک یا غذاهای کمکی بدون نظر پزشک جداً خودداری شود.

